

Balvu novada
Balvu pagasta
filiālbibliotēkas
2019. gada
darba pārskats

Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	8
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	9
8. Novadpētniecība	10
9. Projekti	10
10. Publicitāte	10
11. Sadarbības tīkla raksturojums	10
12. Pielikumi	11

11. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Balvu pagasta bibliotēka ir viena no Balvu novada Balvu Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkām, kuras galvenais mērķis ir būt starpniekam starp sabiedrību un zināšanām, kvalitatīvu bibliotekāro, informatīvo un izklaidējošo pakalpojumu sniegšana bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēka atrodas Naudaskalna ciemā, Tautas nama ēkas otrajā stāvā. Blakus ēkā atrodas Sporta centrs, pāri auto ceļam – Balvu pagasta pārvaldes ēka. Viena no apdzīvotākajām vietām ir Naudaskalna centrs, kurš atrodas 1,3 km attālumā no bibliotēkas. Otrā apdzīvotākā vieta ir mazdārziņu rajons – Verpuļeva, kurš atrodas blakus Balvu pilsētai. Pārējās pagastā ir viensētas.

Balvu pagasta bibliotēkas apmeklējumu raksturo tas, ka pagasta iedzīvotāju skaits samazinās, nav savas skolas, bērnudārza, kā arī savdabīgais pagasta teritoriālais izvietojums. Tas pakavveidā apskauj Balvu pilsētu, kur ir iedzīvotājiem darba vietas, skolas, bērnudārzi. Lai no vairākiem pagasta ciemiem nokļūtu līdz bibliotēkai ar sabiedrisko transportu, jāveic pārsēšanās, līdz ar to, izdevīgāk apmeklēt bibliotēku pilsētā vienlaicīgi ar veikalu apmeklējumu.

2019.gadā bibliotēkā nomainījās bibliotēkas vadītāja.

Prioritārais darbības virziens pārskata periodā bija aktivizēt darbu ar pagasta iedzīvotājiem, piesaistot jaunus lasītājus, izveidojot grāmatu izsniegšanas punktus attālākajos pagasta ciemos un piegādājot literatūru mājās veciem vientuļiem cilvēkiem un personām ar īpašām vajadzībām.

Bibliotēka 2019.gadā veiksmīgi izmantoja iekšzemes starpbibliotēku abonementa (SBA) sniegtās iespējas. No citām Latvijas bibliotēkām saņemti 127 dokumenti, pārsvarā svešvalodā.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējuma avots	2017. gads	2018. gads	2019.gads	Dinamika +/-
Balvu CB budžets (krājuma komplektēšanai)	570	492	587	-/+
Balvu pagasta pārvalde	210	270	270	+/+
Maksas pakalpojumi	-	-	2	+
Sponsorējumi, ziedojumi				
Kopā	780	762	859	-/+

Bibliotēkas finansējums salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir palielinājies. Gribētos protams iegādāties plašāku grāmatu un periodisko izdevumu klāstu, bet ņemot vērā bibliotēkas apmeklētību un pieprasījumu tas ir pietiekošs.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Remontdarbi pārskata periodā nav veikti. Telpu paplašināšana un bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām, kā arī jaunu ēku būvniecība, vai rekonstrukcija nav plānota, jo apmierina esošās telpas.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbinieki m (skaits)	Lietotāji m (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīme s
Datori	1	2	2 datori – 2015.g. 1 – 2008.g.	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas		1	2015.gads	
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

Bibliotēkā ir 3 datori ar interneta pieslēgumu, krāsu multifunkcionālā iekārta. Datortehnika apmierina bibliotēkas lietotāju vajadzības. Daudzi interneta lietotāji izmanto Wi-Fi iespējas un nemaz neapmeklē bibliotēkas telpas. Bibliotēkā ir iekārtots bērnu stūrītis, kurā ir galdīņš, krēsliņi, dīvāns, rotaļlietas, iespēja spēlēt galda spēles vai zīmēt un krāsot.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītāja uz 0,5 slodzēm. Pārskata periodā nomainījās darbinieks. Darbiniecei ir augstākā izglītība un darba pieredze ar bibliotēkzinībām nesaistītā jomā. Darbam nepieciešamās iemaņas apgūst patstāvīgi, kā arī apmeklējot seminārus. Pārskata periodā apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi:

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	27.03.2019.	Balvu CB	Balvu CB	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem. Tā ietvaros arī: - par Neredzīgo bibliotēkas iespējām un sadarbību ar publiskajām bibliotēkām; - par mācībām "Informācijas meklēšana" un "Informācijas	4

				meklēšana juridiskajā jomā”.	
2.	17.04.2019.	Balvu CB	Balvu CB	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem. Tā ietvaros arī: - (VID) Gada ienākuma deklarācijas iesniegšana, attaisnotie izdevumi, mobilā lietotne.	4
3.	19.06.2019.	Lubāna	Balvu CB	Balvu reģiona bibliotekāru izbraukuma seminārs “Bronislavas Martuževas dzejā ierakstītais mūžs”.	
4.	27.08.2019.	Rīga LNB	LNB	Kursi “Improvizācijas teātra spēļu metodikas izmantošana bibliotekāra darbā”.	7 akadēmiskās stundas (Apliecība Nr. 257/2019)
5.	10.09.2019.	Jelgava	Balvu CB	Balvu reģiona bibliotēku kultūrvēstures studiju brauciens. Jelgavas, Kalnciema bibliotēku un kultūrvēsturisko objektu iepazīšana un izziņāšana.	
6.	04.10.2019.	Balvu novada muzejs	LNB Balvu CB Atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds	Konference “Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram”. Tēmas: (ne) dzeja. Ideoloģijas uzstādījumi literatūrā. Latvijas teātra zinātnieku veikums aktiermākslas izpētē. Laba izklaides literatūra – latviešu rakstniecības jaunais izaicinājums. Jaunākā latgaliešu literatūra.	5 (Apliecinājums Nr. 863/2019)
7.	26.09.2019. – 12.11.2019.	Bibliotēka	Balvu CB	Tālmācība programmā “Tīmekļa satura pārvaldības sistēma WBCE”.	Apliecība Nr.1-16.1/1843

8.	20.11.2019.	Balvu CB	Balvu CB	Seminārs “Klienta emociju un rakstura atpazīšana”.	8 akadēmiskās stundas Apliecinājums Nr. 11/2019
9.	19.12.2019.	Balvu CB	Balvu CB	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem. Tā ietvaros arī: Iespējas un resursi informācijas meklēšanā; Digitālo kolekciju veidošana, informācijas apstrāde, meklēšana; Bibliotēka kā atbalsta punkts sabiedrībai saziņā ar valsti; Mājas lapa – Bibliotēkas tēla veidotāja.	4

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Lietotāju skaits	47	37	73	-21%; +97%
<i>t. sk. bērni</i>	6	3	11	-50%; +267%
Bibliotēkas apmeklējums	901	777	830	-14%; +6,8%
<i>t. sk. bērni</i>	61	31	66	-49%; +113%
Virtuālais apmeklējums	1048	986	655	-5,9%; -34%
Izsniegums kopā	3134	1678	1903	-46%; +13%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1040	278	786	-73%; +183%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2094	1400	1116	-33%; -20%
<i>t. sk. bērniem</i>	138	29	28	-78%; -4%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā*	6,7	5,2	10,5	-22%; +102%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	5,3	2,9	10,1	-45%; +248%
Iedzīvotāju skaits	706	707	695	+0,14%; -1,7%

Pagastā deklarētie bērni līdz 18 gadiem: 2017.g.-114; 2018.g.- 104; 2019.g. - 109.

Deklarēto iedzīvotāju skaits neatbilst reālajam iedzīvotāju skaitam, daudz pagastā deklarēto jauniešu mācās vai strādā Rīgā un citās pilsētās, atbraucot uz laukiem vien pāris reizes mēnesī.

Pārskata periodā, nomainoties darbiniekam, bibliotēkai mainījies darba laiks: pirmdienās no 12.00 līdz 16.00; trešdienās no 8.00 līdz 18.30, 1. un 3.nedēļas sestdienā no 8.00 līdz 12.00, ceturtdienās – darbs grāmatu izsniegšanas punktos. Daļa strādājošo lasītāju labprāt izmanto trešdienu vakarus un sestdienas, lai apmeklētu bibliotēku no darba brīvajā laikā. Sestdienās bibliotēkas pakalpojumus reizēm izmanto arī uz laukiem atbraukušie jaunieši.

Iecere par grāmatu izsniegšanas punktiem, faktiski izveidojās par literatūras piegādi mājās veciem cilvēkiem un personām ar īpašām vajadzībām. Smaids un prieks veco cilvēku sejās, nogādājot grāmatas un periodiku viņiem uz mājām, dod impulsu strādāt tālāk un labāk.

Bibliotēka atrodas Tautas nama otrajā stāvā un nav aprīkota ar pieeju apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām, pārskata periodā tādas nepieciešamības arī nebija. Divām personām ar īpašām vajadzībām grāmatas un periodika tiek nogādāta uz mājām. Tautas nama 1.stāva telpās trešdienās notiek garīgo dziesmu kopas dziedājumi. Kopas dalībnieces pārsvarā ir kundzes gados, tāpēc viņām interesējošā literatūra tiek nonesta no bibliotēkas uz 1.stāvu, kur katra var atrast sev nepieciešamo lasāmvielu.

Prieks, ka izdevies piesaistīt jaunus lasītājus, kuri daudzus gadus bija aizmirsuši par grāmatu. Jaunu lasītāju piesaiste notiek personīgi uzrunājot iedzīvotājus.

Tika rasta iespēja lauksaimniekiem klātienē saņemt konsultācijas un palīdzību no LLKC konsultanta par platību maksājumiem un LAD karšu aizpildīšanu.

Kopā ar kultūras darba organizatori un pagasta pārvaldes darbiniekiem tika organizēti pasākumi iedzīvotājiem: “Meteņdiena Balvu pagastā”, pagasta svētki “Sportosim, atpūtiesimies aktīvi”, Ziemassvētku pasākums bērniem; pagasta pašdarbniekiem un aktīvistiem – pieredzes apmaiņas brauciens uz Igauniju, kura laikā, īsinot ceļu, bija iespēja iepazīties ar bibliotēkā pieejamo periodiku un palasīt to, ko labprāt arī izmantoja.

No 23.septembra līdz gada beigām bibliotēkā bija skatāma Sapņu ķērāju izstāde “... un labie sapņi piepildās”. Bibliotēkas apmeklētājus aicināju apskatīt un iepazīstināju arī ar Tautas namā izvietotajām divām pagasta iedzīvotāju gleznu izstādēm.

Jauks izvērtās pasākums Grāmatu svētku ietvaros – tikšanās ar grāmatu autori, redaktori izdevniecībā „Zvaigzne ABC” Gundegu Sēju.

Balvu pagasta bibliotēkā ALISE nav pieejama.

Pētījumi, rakstiskas aptaujas par bibliotēkas darba kvalitāti nav veiktas. Bibliotēkas darbā tiek uzklauts apmeklētāju viedoklis un ņemtas vērā vajadzības fondu komplektēšanā. Darbs notiek sarunu veidā.

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem sniegtas 38 uzziņas par folkloru, gadskārtu ieražām, par spēlēm un rotaļām, par dabu, par autobusu kustību, par pašvaldības iestāžu tālruniem, par grāmatu pieejamību bibliotēkā, u.c.

Konsultācijas par interneta lietošanu, par internetbanku, norēķiniem par elektrību, telefonu, u.c., tiek sniegtas individuāli.

Bibliotēkā ir pieejami Balvu novada izdotie informatīvie pašvaldības izdevumi, aktuālie Valsts institūciju bukleti.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	-	-	127
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	-	-	4

Bibliotēkas fondā neesošās grāmatas saviem lasītājiem tika pieprasītas no Balvu centrālās bibliotēkas, novada pagastu un reģiona bibliotēkām. Tā bija lielākoties daiļliteratūra krievu valodā, jo pagasta bibliotēkas krājumos šādas literatūras nav, kā arī vēl par origami

veidošanu, adījumiem, garīgā literatūra. Uz citām bibliotēkām tika izsniegtas 4 grāmatas. Vairāki lasītāji bija patīkami pārsteigti par SBA pakalpojumu iespējamību.

6. Krājums

Krājuma komplektēšana tiek veikta izvērtējot lietotāju intereses un pieprasījumu. Lielāko daļu no pirktās literatūras sastāda daiļliteratūra, tā ir romantiskā literatūra un detektīvi, vēsturiska satura literatūra, dzeja. Pārskata periodā lielākas prioritātes tika liktas uz daiļliteratūras iegādi pieaugušajiem, mazāk nozaru literatūra un minimāli bērnu literatūra, jo ir ļoti mazs pieprasījums pēc tās.

Krājuma komplektēšanas koncepcija apstiprināta 2018.gadā.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	600	492	587
<i>t. sk. grāmatām</i>	330	250	250
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	41	54	22
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	270	242	337
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	0.81	0.70	0.85
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	729	556	747

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai audzis periodiskajiem izdevumiem. 2019. gadā bibliotēkā bija pieejami 14 dažādi periodikas izdevumi. Lasītāji atzinīgi novērtēja jaunieguvumus: žurnālus “Dari pats”, “Copes lietas” (beidzot arī vīriešiem esot ko palasīt), “Dārzs un Drava”, kā arī laikrakstu “Latvijas Mājas Dakteris”. Grāmatas par pašvaldības naudu tiek iegādātas apgāda “Zvaigzne ABC” grāmatu veikalā Balvos un elektroniski www.virja.lv. Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi kopā	243	234	211
<i>t. sk. grāmatas</i>	61	33	51
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	20	32	14
<i>t. sk. bērniem</i>	9	6	3
Izslēgtie dokumenti	67	220	259
Krājuma kopskaits	4295	4311	4265
Grāmatu krājuma apgrozība	0.32	0.08	0.24
Periodisko izdevumu apgrozība	2.1	1.4	1.24

Bibliotēkā bērnu literatūras iepirkums samazinās, jo krājums bērnu un jauniešu auditorijai ir pietiekams, bet pieprasījums ir minimāls. Krājums bibliotēkā pamatā tiek papildināts iegādājoties grāmatas par pašvaldības līdzekļiem, kā arī bibliotēka grāmatas saņem kā dāvinājumu vai bezatlīdzības nodošanā. Pārskata periodā tika veikta grāmatu norakstīšana.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2017	2018	2019
Letonika	-	-	30
News	-	-	-

Par bibliotēkā pieejamajām datubāzēm interese maza, studentiem Letonikai ir augstskolu piekļuve.

Krājums tiek popularizēts veidojot jaunieguvumu un tematiskās grāmatu izstādes. Krājuma komplektēšana tika veikta arī pēc lasītāju ierosinājumiem, tāpēc saņemot jaunākās grāmatas, lasītājam, pēc kura ieteikuma tika iegādāta konkrētā literatūra, tika dota “pirmā roka” minētās grāmatas lasīšanai. Bibliotēkas apmeklētāji, apskatot literatūras izstādes, nereti izvēlējas kādu no šīm grāmatām sev lasīšanai.

Ilgstošu parādnieku bibliotēkā nav, lasītāji cenšas atgriezt literatūru laicīgi.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bērni un jaunieši, kas šogad ir apmeklējuši bibliotēku kopskaitā ir 11, kas ir mazs cipars, lai arī lielāks par iepriekšējā gada (3). Priecē, ka brīvlaikā, kopā ar vecmammu, mazbērni atnāk uz bibliotēku un izvēlas kādu grāmatu, vai gaidot kamēr vecmamma sameklē sev literatūru, parotaļājas bērnu stūrītī, saliek puzzle vai izkrāso krāsojamās lapas. Interneta pakalpojumi bibliotēkā tiek izmantoti maz, vairāk pusaudži un jaunieši izmantoto bezmaksas Wi-Fi ārpus ēkas savos viedtālrunos vai pat portatīvajos datoros vakaros vai brīvdienās. Daži bērni izteica vēlmi brīvlaikā izmantot internetu bibliotēkā katru dienu, diemžēl bibliotekāre strādā 0,5 slodzes un bibliotēka nav atvērta katru dienu. Gada nogalē, aizvietojojam kultūras pasākumu organizatori viņas prombūtnes laikā, bibliotēkas vadītāja pēc tautas namā notikušās muzikālās izrādes “Ziemassvētki vēlmju mežā”, uzaicināja bērnus kopā ar vecākiem apmeklēt bibliotēku. Iepazīties ar bibliotēku devās bērni, kuri šeit agrāk nebija bijuši un apskatot bērnu literatūru, izvēlējas grāmatas lasīšanai mājās. Vecāki tikmēr aplūkoja sapņu ķērāju izstādi, jaunākos periodiskos izdevumus, diemžēl paši par pastāvīgiem lasītājiem nekļuva, aizbildinoties ar laika trūkumu. Pagastā nav ne savas skolas, ne pirmskolas iestādes ar ko varētu veidot sadarbību.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecībā tiek turpināts darbs pie fotogrāfiju vākšanas, apkopošanas par pagasta dažādām norisēm. Novadpētniecībā tiek vākti materiāli par pagastu, tā vēsturi, iedzīvotājiem. Izgriezti materiāli no norakstītās periodikas un ievietoti mapēs “Noderīga, interesanta, informējoša, izglītojoša lasāmviela”.

9. Projekti

Pārskata periodā darbs pie projektiem netika veikts.

10. Publicitāte

Informācija par bibliotēku ir pieejama mājas lapās: www.biblioteka.lv, www.kulturaskarte.lv, www.balvi.lv. Informācija par aktualitātēm tiek izvietota pagasta pārvaldes ēkā un uz ziņojumu dēļiem. Bibliotēkas telpās interesenti var iepazīties ar informāciju par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm. Par bibliotēkas norisēm iedzīvotāji tiek informēti arī klātienē vai telefoniski sazvanot, nosūtot afišu WhatsApp. Cilvēkus vairāk var ieinteresēt par pasākumu, ja viņus uzrunā un ielūdz personīgi.

Veiksmīgs pasākums norisinājās Grāmatu svētku ietvaros – pagasta bibliotēkā notika tikšanās ar grāmatu autori, redaktori izdevniecībā „Zvaigzne ABC” Gundegu Sēju. G. Sēja iepazīstināja apmeklētājus ar viņas veidotajiem noplēšamajiem kalendāriem 9 gadu garumā, pastāstīja par kalendāru tapšanu. Lasītāji labprāt izmantoja iespēju arī iegādāties noplēšamo kalendāru 2020.gadam gan sev, gan dāvināšanai.

Pārskata periodā bibliotēkā tika izvietotas 28 literatūras izstādes. Apmeklētājus ieinteresēja sapņu ķērāju izstāde „... un labie sapņi piepildās”, vecāka gadagājuma cilvēki maz zināja par sapņu ķērājiem un ieinteresēti klausījās informāciju un apskatīja sapņu ķērājus.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkai ikdienā notiek sadarbība ar Balvu pagasta pārvaldi – gan materiāli, gan finansiāli. Pagasta pārvalde nodrošina bibliotēkas telpu uzturēšanu, reizēm tiek izmantota iespēja nokļūt ar pārvaldes automašīnu uz novada Centrālo bibliotēku pēc grāmatām, kā arī nogādāt literatūru pie bibliotēkas lasītājiem uz mājām.

Ļoti pozitīva sadarbība ar Balvu Centrālo bibliotēku un reģiona bibliotēkām – semināri, konferences, SBA pakalpojumi un individuālas konsultācijas.

Sadarbojoties kopā ar pagasta iestāžu darbiniekiem tiek organizēti pasākumi iedzīvotājiem (Metēndiena, pagasta svētki, pieredzes apmaiņas brauciens, u.c.).

Patīkama sadarbība ar apgāda “Zvaigzne ABC” grāmatu veikalu Balvos, grāmatu tirdzniecības bāzi SIA “Virja LK”.

Sadarbojoties ar Lauku atbalsta dienestu, bibliotēkā lauksaimniekiem tiek sniegtas konsultācijas par platību maksājumu pieteikumiem, to aizpildīšanu.

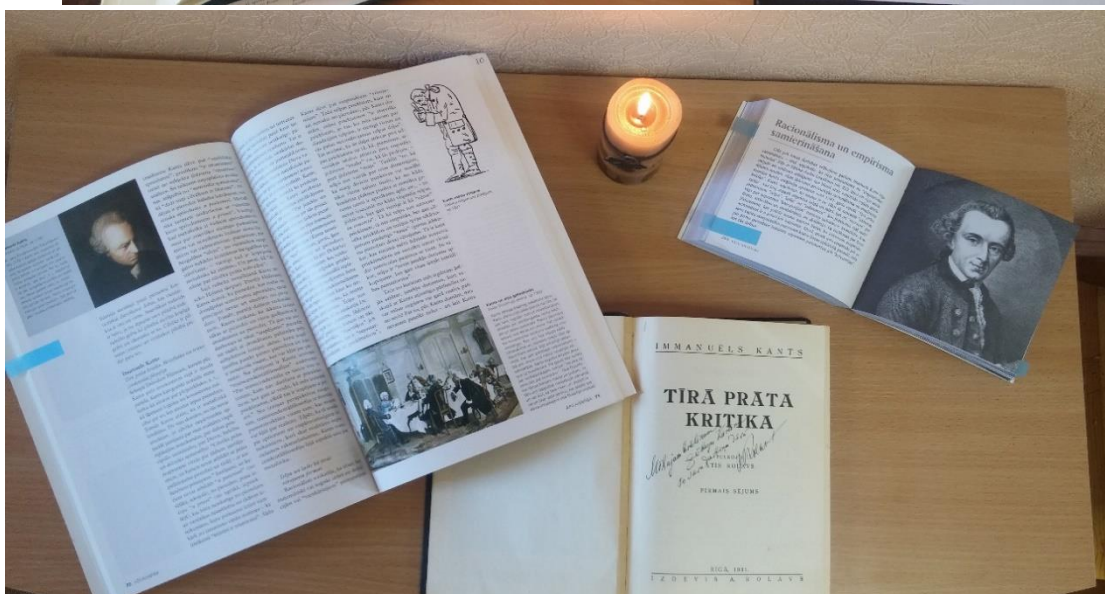
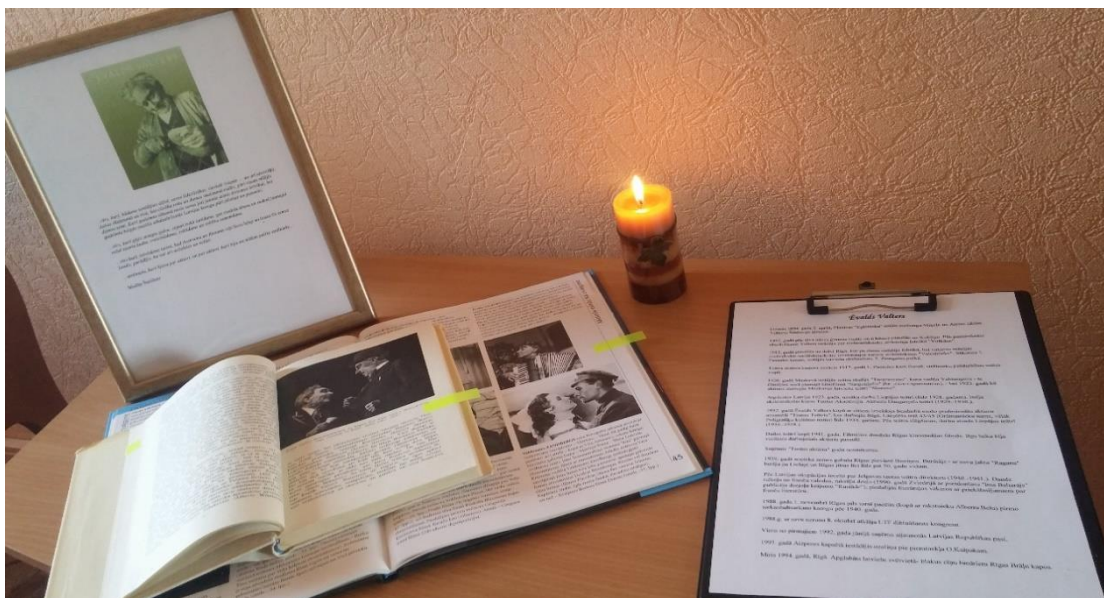
Kā sadarbības partneri jāmin arī bibliotēkas lasītāji – domu apmaiņa par grāmatu un periodikas klāsta papildināšanu, kā arī ir lasītāji, kuri sniedz pakalpojumu, aiznesot saviem kaimiņiem grāmatas no bibliotēkas.

Pielikumi

Metēdiena Pilskalnā

Literatūras izstādes

Sapņu ķērāju izstāde “... un labie sapņi piepildās”

*Grāmatu svētkos tikšanās ar grāmatu autori, redaktori izdevniecībā
“Zvaigzne ABC” Gundegu Sēju*

Gaidot vecmammu

